

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
el. p. sumin@sumin.lt

2019-02-06 Nr. *SDADM)-556*
2019-01-30 Nr. 2-933

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Atsakydami į Jūsų raštą, informuojame, kad įvertinome per Teisės aktų projektų informacinę sistemą pateiktus derinti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – **GTK pakeitimo įstatymo projektas**) ir Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4¹, 5, 6¹, 7, 7¹, 9, 10, 14, 23, 23¹, 24, 25, 26, 28, 29, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 24¹, 24², 24³, 24⁴, 25¹, 25², 29¹, 29², 29³, 29⁴, 29⁵, 29⁶, 29⁷ ir 29⁸ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1858 21, 22 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – **įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projektas**) ir teikiame pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projekto tobulinimo. Pastabų ir pasiūlymų dėl GTK pakeitimo įstatymo projekto neturime.

1. Įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projektu siūloma patikslinti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4¹, 5, 6¹, 7, 7¹, 9, 10, 14, 23, 23¹, 24, 25, 26, 28, 29, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 24¹, 24², 24³, 24⁴, 25¹, 25², 29¹, 29², 29³, 29⁴, 29⁵, 29⁶, 29⁷ ir 29⁸ straipsniais įstatymo Nr. XIII-1858 (toliau – **įstatymas Nr. XIII-1858**) 37 straipsnio 10 dalies nuostatas, susijusias su užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą surinkimu. Pritariame, kad šis pakeitimas yra būtinas, tačiau siūlome išvengiant nevienodo aiškinimo patikslinti ir numatyti, kad akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė surenka užmokestį už minimalųjį prieigos paketą nuo 2019-2020 tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo.

Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą apskaičiavimo ir skelbimo, konkrečios geležinkelio įmonės (vežėjo) mokėtino užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 610 (toliau – **Taisyklės**), numatyta, kad užmokestį už minimalųjį prieigos paketą sudaro dvi dalys – traukinių eismo įmoka ir faktinės traukių darbo apimtys įmoka.

Pagal Taisyklių 33–35 punktus, geležinkelio įmonė (vežėjas) sąskaitą už praėjusį kalendorinį mėnesį gauna (įvertinant maksimalius užmokesčio skaičiavimo terminus) einamojo mėnesio 7 darbo dieną. Tai reiškia, kad už 2018-2019 tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio – 2019 m. lapkričio mėn. geležinkelio įmonės (vežėjai) gaus sąskaitas gruodžio 10 d. Šios sąskaitos turės būti apmokėtos per 5 darbo dienas nuo jų gavimo. Vadinas, susidaro teisinio reguliavimo spraga, kai akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė neturi teisės surinkti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą (Įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projekte numatyta, kad ši bendrovė užmokestį renka tik nuo 2019-2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio), o subjekto, kuris tai darė (AB „Lietuvos geležinkeliai“ Geležinkelių infrastruktūros direkcija) nebėra nuo 2019 m. gruodžio 8 d. Analogiška situacija yra ir dėl 2018-2019 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio paskutinio mėnesio – 2019 m. gruodžio mėn. Atsižvelgdami į tai, siūlome Įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projekte numatyti, kad **akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė surenka užmokestį už minimalųjį prieigos paketą nuo 2019-2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo dienos**. Alternatyva aptariamam

reglamentavimo klausimui spręsti – pritarimas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos pasiūlymui atsisakyti Įstatymo Nr. XIII-1858 37 straipsnio 10 dalies, išdėstytam Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2019 m. vasario 6 d. rašto Nr. (67.3)1B-349 „Dėl išvados įstatymų projektams pateikimo“ 2 punkte.

2. Siekdami išvengti dviprasmiško nuostatų vertinimo, siūlome patikslinti Įstatymo Nr. XIII-1858 pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo Įstatymo Nr. XIII-1858 37 straipsnio 5 dalį ir ją dėstyti taip:

„5. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė pasirašo trišalį turto perdavimo ir priėmimo aktą, pagal kurį akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise valdomi valstybei nuosavybės teise priklausančios viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai, geležinkelių paslaugų įrenginiai, išskyrus jų **viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių** užimamą valstybinę žemę, nuo 2019 m. gruodžio 8 d. perduodami patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdyti akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovei.“

3. Siekiant užtikrinti tinkamą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų vykdymo tęstinumą ir sumažinti administracinę naštą, tikslinga nustatyti, kad iki 2020 m. balandžio 1 d. sudarytose viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių užimamos valstybinės žemės, perduodamos valdyti, naudoti ir disponuoti ja patikėjimo teise viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, patikėjimo sutartyse patikėtinio teises ir pareigas perima akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė, o Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šių teisių ir pareigų perėmimo pakeičia registro duomenis (pažymėtina, kad analogiškos procedūros buvo numatytos ir Lietuvos Respublikos žemės įstatyme 2, 3, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (2010 m. birželio 18 d. Nr. XI-912) 40 straipsnio 5 ir 6 dalyse, kai likviduojamų apskričių viršininkų administracijų funkcijas žemės tvarkymo ir administravimo srityje perėmė Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Atsižvelgus į tai, siūlome Įstatymo Nr. XIII-1858 37 straipsnį papildyti nauja 5 dalimi (pateikiama žemiau).

Atsižvelgdami į pateiktus pasiūlymus, siūlome Įstatymo Nr. XIII-1858 37 straipsnį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 5, 6, 13, 20 ir 26 dalis, 2 straipsnio 2 dalį, 3 straipsnį, 6 straipsnio 1, 4, 5, 7 ir 11 dalis, 7 straipsnį, 8 straipsnio 1–6 dalis, 9 straipsnį, 10 straipsnio 3, 4, 7–12 dalis, 11 straipsnį, 15 straipsnį, 21 ~~straipsnio 1 dalį~~ **straipsnį**, 31 straipsnį, 32 straipsnio 1–4 dalis, 33, 34 ir 35 straipsnius, 36 straipsnio 3 dalį ir šį straipsnį, įsigalioja 2019 m. gruodžio 8 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnio 5, 6, 13 ir 26 dalys, 2 straipsnio 2 dalis, 6 straipsnio 1 ir 7 dalys, 8 straipsnio 1–6 dalys, 11 straipsnis, 21 ~~straipsnio 1 dalis~~ **straipsnis**, 32 straipsnio 3 ir 4 dalys, 33, 34 ir 35 straipsniai, 36 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2019 m. birželio 1 d.

3. Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ ne vėliau kaip iki 2019 m. rugsėjo 1 d. įsteigia dukterinę bendrovę viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti, dukterinę bendrovę keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti ir dukterinę bendrovę krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros patikėjimo teisei perduoti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė pasirašo patikėjimo sutartį, pagal kurią akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise valdomi valstybei nuosavybės teise priklausantys viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai, geležinkelių paslaugų įrenginiai, išskyrus jų **viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių** užimamą valstybinę žemę, nuo 2019 m. gruodžio 8 d. perduodami patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdyti akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovei.“

5. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė pasirašo trišalį turto perdavimo ir priėmimo aktą, pagal kurį akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise valdomi valstybei nuosavybės teise priklausantys viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai, geležinkelių paslaugų įrenginiai, išskyrus jų **viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių** užimamą valstybinę žemę, nuo 2019 m. gruodžio 8 d. perduodami patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdyti akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovei.

6. Sudarytose viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių užimamos valstybinės žemės, perduodamos valdyti, naudoti ir disponuoti ja turto patikėjimo teise viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, patikėjimo sutartyse patikėtinio teises ir pareigas perima akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šių teisių ir pareigų perėmimo pakeičia valstybinės žemės sklypų, kurių patikėtinio nurodyta akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“, registro duomenis, įrašydamas valstybinės žemės sklypų registro įrašė patikėtinį – akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigtą bendrovę.

67. Viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo ir plėtros projektai, pradėti vykdyti iki šio įstatymo įsigaliojimo, vykdomi ir užbaigiami vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso reikalavimais.

78. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytuose Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 10 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi nagrinėjant prašymus gauti, pakeisti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, pateiktus įsigaliojus šio įstatymo 8 straipsniui.

89. Šio įstatymo 10 straipsnio 8, 9 ir 10 dalyse išdėstyti Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 13 dalyje nustatyti reikalavimai netaikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartims, sudarytoms iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

910. Šio įstatymo 21 ~~straipsnio 1 dalyje~~ **straipsnyje** išdėstyto Geležinkelių transporto kodekso 28 straipsnio 5 dalyje ir šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje išdėstytoje Geležinkelių transporto kodekso 33 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi 2020–2021 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo ir vėlesniais tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiais.

~~1011.~~ Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti įsteigta bendrovė:

1) skiria viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pagal paskutinės minutės paraiškas, pateiktas 2019–2020 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu;

- 2) skiria viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, apskaičiuoja užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą įmokų tarifus 2020–2021 metų ir vėlesniais tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiais;
- 3) surenka užmokestį už minimalųjį prieigos paketą ~~nuo 2019–2020~~ **2019–2020** metų ~~ir vėlesniais~~ tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu **įsigaliojimo**.

~~11~~**12.** Lietuvos transporto saugos administracija per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio **43** dalyje nurodytų dukterinių bendrovių prašymų gavimo dienos pakeičia priimtus sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurie buvo skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbams atlikti, nuo prašyme nurodytos dienos perduoda akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigta dukterinei bendrovei viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurie buvo skirti keleivių, bagažo vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugoms teikti, nuo prašyme nurodytos dienos perduoda akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigta dukterinei bendrovei keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurie buvo skirti krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugoms teikti, nuo prašyme nurodytos dienos perduoda akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigta dukterinei bendrovei krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti.

~~11~~**13.** Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktorius ir Lietuvos transporto saugos administracijos direktorius ne vėliau kaip iki 2019 m. rugsėjo 7 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

Generalinis direktorius

Mantas Bartuška

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

Lina Jasinskienė, tel. (8 5) 202 1129, el. p. lina.jasinskiene@litrail.lt